

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Черкашина К.О., гр. М-12

Науковий керівник – ст. викл. Помінова І.І.

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Процес глобалізації з кінця ХХ століття все більше посилює вплив на національні системи вищої освіти. За визначенням авторитетного фахівця в сфері вищої освіти П. Скотта, «глобалізація – це, можливо, найбільш фундаментальний виклик, з яким зіштовхнулася вища школа за всю більш ніж тисячолітню історію свого існування». Проблема полягає в перспективах розвитку вищої школи в глобальному світі ХХІ століття.

Включення України в Болонський процес з 2005 року спричинило не просто міжнародну інтеграцію вітчизняної системи освіти в європейську, а й більш складні взаємини між елементами цих систем, що передбачають зростаючі потоки студентів у закордонні вузи, взаємний обмін викладачів і дослідників, використання закордонних програм, підручників, літератури й телекомунікаційних джерел інформації, застосування міжнародних процедур акредитації, міжнародних видів міжвузівського співробітництва.

Сучасними формами інтернаціоналізації вищої освіти є «відкрита освіта», транснаціональна кібернетична освіта, франчайзінг освітніх послуг та інші ноу-хау. Зокрема, транснаціональна освіта містить у собі франчайзінг освітніх послуг. У цьому випадку іноземний університет дозволяє національному університету використовувати його навчальні програми, а також видавати дипломи й присуджувати вчені ступені від його ім'я. Однак основною тенденцією розвитку міжнародної освіти останніх років є зростання мобільності студентів і професорсько-викладацького складу.

До останнього часу чисельність іноземних студентів у вітчизняних вузах постійно перевищувала число українців, які навчалися в зарубіжних університетах: за офіційними даними в 2013/2014 н.р. за кордоном навчалася більше 36 тис. осіб (з урахуванням приватних виїздів цифра є набагато більшою), а в 187 вузах України вищу освіту отримували більше 65 тисяч іноземців, які представляють 146 країн світу (частка України на міжнародному ринку освіти за чисельністю іноземних студентів становить 1,5%). Однак нинішні соціально-економічні та політичні ризики розвитку України можуть змінити тенденцію, що спричинить втрату фінансових можливостей подальшого розвитку національної системи вищої освіти.